പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (ഉത്തരഖണ്ഡഃ)/ അധ്യായഃ 202

വേദവ്യാസഃ

ദേവല ഉവാച-

ശൃണുഷ്വ ഭോ മഹാപ്രാജ്ഞ ദിലീപസ്യ മഹീപതേഃ .

കഥാം ദിവ്യാം വിചിത്രാം ച ശൃണുതാം പാപനാശിനീമ് 1.

വൈവസ്വതമനോർവംശേ ദിലീപോ ഭൂഭുജാം വരഃ .

ആസീത്പ്രാചീനബർഹിസ്തു സ്വായംഭുവമനോരിവ 2.

സ തു ധർമഭൃതാം ശ്രേഷ്ഠോ ധർമേണ പ്രതിപാലയൻ .

മഹീം മഹീപതിർലോകാൻഗുണൈരാധൈരരംജയത് 3.

മഗധാധിപതേഃ പുത്രീ മഹിഷീ തസ്യ ഭൂപതേഃ .

സുദക്ഷണാഖ്യയാ ഖ്യാതാ ശചീവാസീദ്ദിവസ്പതേഃ 4.

ഗതേ മഹതി കാലേ തു മഹിഷ്യാം നാഭവത്സുതഃ .

ദധ്യാവിതി നിജസ്വാംതേ സ സമ്രാട്കോശലാധിപഃ 5.

രത്നാകരസുമേർവാദി നഗരത്നൈർവിരാജിതമ് .

ധൃതം ഭൂവലയം ദോഷ്ണോ ഭൂഷായൈ നാപ്രജസ്യ മേ 6.

വർഗത്രയീ യഥാകാലം സേവിതാ ന വിരോധിതാ .

തഥാപി മേഽനപത്യസ്യ ന സൗഖ്യം വിദ്യതേ ഹൃദി 7.

യജ്ഞൈരാരാധിതോ വിഷ്ണുരിംദ്രാദ്യാശ്ച സുരോത്തമാഃ .

ദീർഘികാരാമകൂപാശ്ച കാരിതാഃ സർവതോ ഭുവി 8.

ഗോഭൂഹിരണ്യവാസോഭിഃ ഷഡ്രസാന്വിതഭോജനൈഃ .

വിപ്രാ അതിഥയശ്ചൈവ ഭക്ത്യാ സംതോഷിതാ മയാ 9.

വൃത്യർഥം പൃഥിവീപാലാനുദ്ധൃത്യ യുധി ധർമതഃ .

ധനേന മഹതാ കോശോ മയാ ഹി ബഹുലീകൃതഃ 10.

ഉന്മാർഗഗാമിനോ മത്താ നിജധർമവിലംഘിനഃ .

വിമുഖഃ പിതൃദേവേഭ്യോ ദംഡ്യാസ്തേ ദംഡിതാ മയാ 11.

പംചപർവസു വൈഷ്ണവ്യാം രവൗ പിത്ര്യേ ച കർമണി .

ദശമ്യൈകാദശീതിഥ്യോർന സ്ത്രീസേവാ കൃതാ മയാ 12.

ഋതുകാലാവധൗ സ്നാതാം സ്വസ്ത്രിയം നാഹമത്യജമ് .

അന്യതാവപി തദ്യോഗ്യേ കാലേ ചേത്പ്രാർഥിതസ്തയാ 13.

തദാ തസ്യാം സകാമിന്യാം സകാമം രമിതം മയാ .

ഏവം ധർമാർഥകാമാ മേ യഥാകാലം നിഷേവിതാഃ 14.

മഹിഷ്യാം കേന ദോഷേണ ജായതേ മേ ന സംതതിഃ .

അതീതാനാഗതജ്ഞാനോ വസിഷ്ഠോ ഗുരുരേവ നഃ 15.

കഥയിഷ്യതി തം ദോഷം യന്മേ പുത്രോ ന ജായതേ .

ദേവല ഉവാച-

ഇത്യാലോച്യ സ ഭൂപാലോ ഗമിഷ്യന്നാശ്രമം ഗുരോഃ .

മംത്രിഷ്വാരോപയാമാസ കോശലാമൃദ്ധികോശലാമ് 16.

അഥ പ്രജാസൃജം ദേവം പൂജയിത്വാശ്രമം ഗുരോഃ .

പ്രതസ്ഥാതേ പുത്രകാമൗ ദംപതീ തൗ ശുഭേഽഹനി 17.

കതിചിദ്വാസരൈർമാർഗമുല്ലംഘ്യൈകരഥേ സ്ഥിതൗ .

തൗ ദംപതീ ഗുരോഃ സായമാശ്രമം പ്രാപതുഃ ശുഭമ് 18.

വൈശ്വദേവാംത സംപ്രാപ്താതിഥിസത്കാരകൃന്മുനിമ് .

ഹുതാശനഹുതദ്രവ്യപ്രസരദ്ധൂമമാലയാ 19.

പവിത്രയംതമാത്മസ്ഥാന്മുനീനാഗംതുകാനപി .

മൃഗൈർദൂർവാപ്രതാനൗഘപ്രപൂർണോദരമംഥരമ് 20.

അഭ്യാഗച്ഛദ്ഭിരഭിതോ മംഡപം സ മൃഗീഗണൈഃ .

വാസവൃക്ഷമിലത്പക്ഷികുലകോലാഹലാകുലമ് 21.

പരസ്പരവിനിർമുക്തവൈരവ്യാഘ്രമൃഗാദികമ് .

ജപധ്യാനപരർഷീണാം ക്ഷണശ്രാംതശ്രുതിധ്വനിമ് 22.

അനധ്യയനകാലോത്ഥ ക്രീഡാരക്തകുമാരകമ് .

തസ്മിന്വസിഷ്ഠമദ്രാഷ്ടാം ദംപതീ തൗ കൃതക്രിയമ് 23.

ബൃസ്യാം നിഷണ്ണമവ്യഗ്രമരുംധത്യോപസേവിതമ് .

സ വവംദേ ഗുരോഃ പാദൗ മഹിഷീ സാ ച തത്സ്ത്രിയഃ 24.

ആശിഷാ ഗുരുരപ്യേനം യുയോജാരുംധതീ ച താമ് .

അതിഥിം തമഥാഭ്യർച്യ മധുപർകാദിഭിർഗുരുഃ 25.

അർഹണൈരർഹതാം ശ്രേഷ്ഠോ വസിഷ്ഠ ഇതി പൃഷ്ടവാൻ .

വസിഷ്ഠ ഉവാച-

ഭോ ഭോ ഭൂമിഭൃതാം ശ്രേഷ്ഠ രാജ്യേ കുശലമസ്തി തേ 26.

കുലേ ച കച്ചില്ലോകേ ച നിജധർമാനുവർത്തിനി .

ധർമേണ പാലിതാ കച്ചിത്വയാ വീരവസുംധരാ 27.

സംവർദ്ധയതി തേ കോശം ധർമധീരിവ സാത്വികീ .

തവ ജാനപദാ രാജൻപൗരാശ്ച സ്ഥിതിമാത്മനഃ 28.

സാരവംതോ വിമുംചംതി കച്ചിന്നാംബുധയോ യഥാ .

സ്നേഹേന സാഹചര്യേണ സഹവാസതയാ പ്രഭോ 29.

ലക്ഷ്മീനാരായണായേതേ കച്ചിത്തേ പുരദംപതീ .

കാമ്യവ്രതാനി രാജേംദ്ര പ്രജാനാം നഗരേ തവ .

ഫലംതി വാംഛിതം കച്ചിദ്ധരിചംദനവദ്ദിവി 30.

ദേവല ഉവാച-

പൃഷ്ട്വൈവം സ മുനിശ്രേഷ്ഠോ വസിഷ്ഠോ മുനിപുംഗവഃ .

യോഗപ്രഭാവോപനതൈർനൃപം ഭോജ്യൈരഭോജയത് 31.

അരുംധതീച താം രാജ്ഞീം ബഹ്വാദരസമന്വിതാ .

നാനാവ്യംജനപക്വാന്നൈരഭോജയദുദാരധീഃ 32.
കൃതഭോജനമാസീനം സ്വസ്ഥഃ സ്വസ്ഥം മുനിർനൃപമ് .
പുനഃ പപ്രച്ഛ സംഗൃഹ്യ പാണിനാ പാണിമാനതമ് 33.
വസിഷ്ഠ ഉവാച-
സപ്താംഗ സംയുതം രാജ്യം നിജധർമരതപ്രജമ് .
പ്രീതബംധുജനാമാത്യം ശസ്ത്രാസ്ത്രവിധിവദ്ഭടമ് 34.
വശ്യമിത്രം ഹൃതാമിത്രം കൃഷ്ണാർചാപരമാനസമ് .
യസ്യാസ്തി നൃപതേ രാജ്യം സ്വർഗരാജ്യേന തസ്യ കിമ് 35.
ഇക്ഷ്വാകുവംശരാജാനഃ പുത്രാനുത്പാദ്യ ധാർമികാഃ .
രാജ്യം ച തേഷു വിന്യസ്യ പ്രപന്നാസ്തപസി പ്രഭോ 36.
ത്വം യുവാ ദൃഷ്ടപുത്രാസ്യോ നാധികാരീ തപോവിധൗ .
കിമർഥമാഗതോ ഹ്യത്ര രാജ്യം ത്യക്ത്വാ തഥാവിധമ് 37.
രാജോവാച-
ബ്രഹ്മന്നാഹം തപഃ കർതുമാഗതസ്താവകാശ്രമേ .
സ്വർഗകാമനയാ ത്യക്ത്വാ രാജ്യമത്ര തഥാവിധമ് 38.
ബ്രഹ്മൻസത്യമിദം ചോക്തം ഭവതാ യത്തപോവനമ് .
രാജ്യമാരോപ്യ പുത്രേഷു പ്രാപ്താ ഇക്ഷ്വാകുവംശജാഃ 39.
ന തൈസ്ത്യക്തം മഹീരാജ്യമിദം സ്വർഗഗതൈരപി .
തന്മൂർതിരസ്യാം വിമനാസ്തിഷ്ഠതി ഹ്യേവ സംതതിഃ 40.
യഥാ ബാല്യം ഗതം താത യൗവനം ച സമാഗതമ് .
യാസ്യത്യദോപി ച തഥാ ജരാപ്യേഷ്യതി നിശ്ചിതമ് 41.
ജരസോഽനതരം മൃത്യുഃ പുരുഷസ്യ ന സംശയഃ .
മൃത്യുംഗതേ മയി ബ്രഹ്മന്വിനാതനയസംഭവമ് 42.
കസ്യേദം ജഗതീരാജ്യം ഭവിഷ്യതി ഗുരോ വദ .
തസ്മാദപത്യഹീനസ്യ രാജ്യേഽപി മമ തിഷ്ഠതഃ 43.
മമത്വം വിദ്യതേ നാത്ര പുരസ്താത്തദഭാവതഃ .

വർഗത്രയസ്യ വൈ സമ്യക്സംവേത്താ ത്വം ഗുരോ മമ 44.

കേന ദോഷേണ മേ പുത്രോ ജായതേ ന തപോനിധേ .

ധ്യാനേന ദോഷമാലോക്യ തം ഗുരോ കഥയാശുമേ 45.

തസ്യ പ്രതിക്രിയാം കുര്യാം ശ്രുത്വാ സംതാനലബ്ധയേ .

ദേവല ഉവാച-

ഇത്യാകർണ്യ വസിഷ്ഠസ്തു വചസ്തസ്യ മഹീപതേഃ 46.

ഉവാച സംതതിസ്തംഭഹേതും വീക്ഷ്യ സമാധിനാ .

വസിഷ്ഠ ഉവാച-

ത്വം പുരാ രാജശാർദൂല സംസേവ്യ സുരനായകമ് 47.

സ്നാതാമിമാം വധൂം സ്മൃത്വാ ചലിതോ നിജമംദിരമ് .

ഗച്ഛതസ്ത്വരയാ താത സംതാനോത്കംഠിതസ്യ തേ 48.

ആസീത്സുരതരോർമൂലേ കാമേധനുഃ സ്ഥിതാ പഥി .

ഉത്പാദിതാ ത്വയാ തസ്യാഃ പൂജ്യാംഘ്രിരജസോഽതിരുട് 49.

പ്രദക്ഷിണനമസ്കാരസദാചാരമകുർവതാ .

സാഽശപത്ത്വാമതിക്രോധാത്പുത്രോ നോത്പത്സ്യതേ തവ 50.

മമ സംതാനശുശ്രൂഷാം യാവത്ത്വം ന കരിഷ്യസി .

ഗച്ഛംസ്ത്വമൃതുദാനായ ത്വരയാ സുതകാമുകഃ 51.

തന്മനാ നാശ്രൃണോഃ ശാപം നയംതാക്ഷനിനാദതഃ .

തസ്യാഃ സുതാസുതാം ധേനും നംദിനീം സസുതാം മമ 52.

ആരാധയാനയാ വധ്വാ സാർദ്ധം സാ ദാസ്യതേ സുതമ് .

ദേവല ഉവാച-

ഇത്യുക്തവതി തത്രർഷൗ വസിഷ്ഠേ സാ തു നംദിനീ 53.

തപോവനാത്സമായാതാ വത്സസ്നേഹസ്നുതസ്തനീ .

താം ദൃഷ്ട്വാ ഹൃഷ്ടഹൃദയോ വസിഷ്ഠോ മുനിപുംഗവഃ .

ഉവാച ഭൂപതിം ഭൂയോ ദർശയിത്വാ ച നംദിനീമ് 54.

വസിഷ്ഠ ഉവാച-

രാജൻസമാഗതാ ഹ്യേഷാ സ്മൃതമാത്രശുഭാഹ്വയാ .

അതോ വിദ്ധി സമീപസ്ഥാം കാര്യസിദ്ധിമിഹാത്മനഃ 55.

ആരാധിതാനുഗത്യേയം ത്വയാരണ്യേ തഥാശ്രമേ .

വധ്വാ പ്രസാദാത്തേ പുത്രം ദാസ്യതേ നാത്ര സംശയഃ 56.

യഥാനാഭിഭവേദേനാം ജംതുഃ കശ്ചിദ്വനോദ്ഭവഃ .

തഥാ ചാരയ രാജേംദ്ര വനേ ഹിംസ്രോ ധനുർദ്ധര 57.

ദേവല ഉവാച-

തഥേതി ലഘുവാദിനേ നൃപതയേ സ്നുഷായൈ ച സക്ഷപാശയനഹേതവേ സദുടജം ദദൗ താപസഃ .

സ തത്ര സഹഭാര്യയാ സമധിശയ്യദർഭാസ്തൃതാം മഹീമഗമയന്നിശാം നിയതമാനസോ വിശ്പതിഃ 58.

ഇതി ശ്രീപാദ്മേ മഹാപുരാണേ പംചപംചാശത്സഹസ്രസംഹിതായാമുത്തരഖംഡേ കാലിംദീമാഹാത്മ്യേ ദ്വ്യധികദ്വിശതതമോധ്യായഃ 202.

.

.
